

187

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ROLNICTWA

z dnia 18 lipca 1957 r.

w sprawie zwalczania raka ziemniaczanego.

Na podstawie art. 6 ust. 1 i 5 oraz art. 10 ustawy z dnia 19 listopada 1956 r. o ochronie roślin uprawnych przed chorobami, szkodnikami i chwastami (Dz. U. Nr 55, poz. 253) zarządza się, co następuje:

§ 1. Ustanawia się obowiązek zwalczania raka ziemniaczanego (*Synchytrium endobioticum* Perc.).

§ 2. 1. Obszar gruntu, na którym rosną lub rosły ziemniaki, wśród których wystąpił rak ziemniaczany, uważa się za grunt zarażony rakiem ziemniaczanym.

2. Grunty otaczające grunt zarażony w zasięgu, jaki w każdym przypadku określi prezydium rady narodowej powo-

łane do stwierdzenia wystąpienia raka ziemniaczanego, uważa się za grunty zagrożone rakiem ziemniaczanym.

3. Obszar gruntów zarażonych i zagrożonych stanowi obszar kwarantannowy.

§ 3. 1. Stwierdzenie wystąpienia raka ziemniaczanego następuje w drodze orzeczenia prezydium wojewódzkiej rady narodowej (rady narodowej miasta wyłączonego z województwa).

2. Orzeczenie to powinno zawierać:

1) datę wydania orzeczenia,

- 2) stwierdzenie wystąpienia raka ziemniaczanego,
- 3) dokładne określenie gruntu uznanego za zarażony oraz gruntów zagrożonych lub miejsca przechowania albo środka transportowego, w którym znaleziono ziemniaki zarażone rakiem ziemniaczanym.

§ 4. Prezydium wojewódzkiej rady narodowej może przekazać prezydium powiatowej rady narodowej (rady narodowej miasta stanowiącego powiat) uprawnienie do wydawania orzeczeń o stwierdzeniu raka ziemniaczanego.

§ 5. Grunty zarażone przestaje się uważać za zarażone, a grunty zagrożone — za zagrożone, z chwilą powiadomienia osób użytkujących te grunty przez prezydium rady narodowej, które wydało orzeczenie o stwierdzeniu raka ziemniaczanego, że grunt zarażony wolny jest od raka ziemniaczanego.

§ 6. Prezydium powiatowych rad narodowych (rad narodowych miast stanowiących powiaty) lub prezydium rad narodowych miast wyłączonych z województw ogłaszają w sposób przyjęty w poszczególnych miejscowościach wykaz ognisk raka ziemniaczanego oraz obszarów kwarantannowych.

§ 7. 1. Ziemniaki z gruntu zarażonego należy bezpośrednio po wykopaniu przebrać na miejscu, aby wydzielić spośród nich ziemniaki z wyraźnymi objawami raka ziemniaczanego.

2. Ziemniaki z wyraźnymi objawami raka ziemniaczanego i wszelkie ich odpadki powinny być niezwłocznie poddane gotowaniu przez 3 godziny albo spalone lub zakopane na głębokość co najmniej 75 cm. Łęciny ziemniaków wyrosłych na gruncie zarażonym powinny być niezwłocznie po wykopaniu ziemniaków spalone lub zakopane na głębokość co najmniej 75 cm.

3. Pozostałe ziemniaki zebrane z gruntu zarażonego powinny być przechowywane przez osobę użytkującą grunt w takich warunkach, aby nie pozostawały w styczności z ziemniakami pochodzącymi z gruntu nie zarażonego.

4. Ziemniaków, określonych w ust. 3, nie wolno używać do sadzenia. Ziemniaków tych oraz ich odpadków można używać na pokarm i paszę jedynie po ugotowaniu, uparowaniu lub upieczeniu.

5. Odpadki ziemniaków, określonych w ust. 3, oraz ziemniaków zebranych z gruntów zagrożonych, nie przeznaczone na paszę, oraz ziemia, która się z tych ziemniaków osypała, powinny być zsypany do specjalnego dołu o głębokości co najmniej 75 cm.

6. Ziemniaki określone w ust. 3 oraz ziemniaki zebrane z gruntów zagrożonych można płukać tylko w naczyniach nie przeciekających, a wodę użytą do płukania należy zlewać do specjalnego dołu o głębokości co najmniej 75 cm, wykopanego w odległości nie mniej niż 5 m od studni, gnojowni oraz wód płynących, kanałów, rowów, stawów i jezior.

7. Doły określone w ust. 5 i 6 powinny być zasypane po zużyciu ziemniaków określonych w ust. 3 oraz ziemniaków pochodzących z gruntów zagrożonych.

§ 8. 1. Na obszarach kwarantannowych wolno uprawiać tylko rakoodporne odmiany ziemniaków. Wykaz rakoodpornych odmian ziemniaków ustala Minister Rolnictwa. Wykaz ten ogłaszają w sposób przyjęty w poszczególnych miejscowościach prezydium wojewódzkich rad narodowych (rad narodowych miast wyłączonych z województw).

2. W przypadkach uzasadnionych szczególnymi względami gospodarczymi prezydium wojewódzkiej rady narodowej (rady narodowej miasta wyłączonego z województwa) mo-

że wprowadzić na obszarze całego województwa (miasta wyłączonego z województwa) lub poszczególnych gromad, osiedli, miast i powiatów zakaz uprawy ziemniaków odmian, które nie zostały uznane za rakoodporne (ust. 1).

3. Ograniczenia, wynikające z ust. 1 i 2, nie dotyczą Instytutów naukowo-badawczych w przypadku prowadzenia badań naukowych nad ziemniakami odmian nie uznanych za rakoodporne.

§ 9. Osoby, użytkujące grunty, położone na obszarze kwarantannowym, obowiązane są do usuwania:

- 1) samosiewów ziemniaków — zaraz po ich wzejściu,
- 2) roślin ziemniaków odmiany nie uznanej za rakoodporną, rosnących wśród plantacji odmian rakoodpornych — w terminie określonym przez prezydium wojewódzkiej rady narodowej (rady narodowej miasta wyłączonego z województwa), jednak nie później niż do 1 sierpnia.

§ 10. 1. Z obszarów kwarantannowych nie wolno wywozić ani wnosić ziemniaków, ich odpadków, roślin z korzeniami, podziemnych części roślin, ziemi oraz nawozu naturalnego.

2. W przypadkach uzasadnionych szczególnymi względami gospodarczymi prezydium powiatowej rady narodowej (rady narodowej miasta stanowiącego powiat) lub rady narodowej miasta wyłączonego z województwa może zezwolić na wywóz ziemniaków, które wyrosły na gruntach zagrożonych, dla zużycia na cele przemysłowe.

3. Prezydium wojewódzkiej rady narodowej (rady narodowej miasta wyłączonego z województwa) ustali zakłady przemysłowe, do których dozwolony jest wywóz ziemniaków określonych w ust. 2, i wykaz tych zakładów poda do publicznej wiadomości. W wykazie tym mogą być uwzględnione tylko te zakłady przemysłowe, w których proces technologiczny daje gwarancję zniszczenia raka ziemniaczanego.

§ 11. 1. W razie stwierdzenia raka ziemniaczanego w czasie przechowywania ziemniaków na terenie gospodarstwa rolnego należy przebrać partię ziemniaków, w której stwierdzono raka ziemniaczanego, oraz oczyścić i odkazić miejsce przechowywania, przy czym do ziemniaków z wyraźnymi objawami raka ziemniaczanego i wszelkich ich odpadków stosuje się odpowiednio przepis § 7 ust. 2.

2. Przebrane w myśl ust. 1 ziemniaki można zużyć tylko na miejscu na pokarm i paszę przy odpowiednim zastosowaniu przepisów § 7 ust. 3—7.

3. W razie stwierdzenia raka ziemniaczanego w czasie przechowywania ziemniaków poza gospodarstwem rolnym ma zastosowanie przepis ust. 1, przebrane zaś ziemniaki można zużyć na miejscu lub skierować do najbliższego zakładu przemysłowego przerobu ziemniaków, określonego w § 10 ust. 3.

§ 12. W razie stwierdzenia raka ziemniaczanego (§ 3) w czasie transportu ziemniaków poza granicami gospodarstwa, w którym zostały one wyprodukowane, należy ziemniaki te skierować do najbliższego zakładu przemysłowego przerobu ziemniaków, określonego w § 10 ust. 3.

§ 13. 1. Środki transportowe, które służyły do przewozu ziemniaków, w których stwierdzono raka ziemniaczanego, lub ziemniaków pochodzących z gruntów zagrożonych, powinny być oczyszczone z resztek ziemniaków i ziemi, która się z ziemniaków osypała. Środki transportowe, które służyły do przewozu ziemniaków, w których stwierdzono raka ziemniaczanego, powinny być ponadto odkażone.

2. Resztki ziemniaków oraz ziemię, która się osypała z ziemniaków, należy zakopywać na głębokość co najmniej 75 cm.

3. Do wykonania czynności, określonych w ust. 1 i 2, obowiązany jest odbiorca, jeżeli transport odbywa się na podstawie umowy przewozu, w innych przypadkach — właściciel ziemniaków.

§ 14. 1. Środki transportowe, które służyły do przewozu do zakładu przemysłowego ziemniaków, w których stwierdzono raka ziemniaczanego, lub ziemniaków pochodzących z gruntów zagrożonych, powinny być oczyszczone i odkażone (§ 13) przed opuszczeniem terenu zakładu przemysłowego.

2. Do oczyszczania i odkażania środków transportowych oraz zakopywania resztek ziemniaków i ziemi do dołów obowiązany jest zakład przemysłowy.

3. Prezydium wojewódzkiej rady narodowej (rady narodowej miasta wyłączonego z województwa) może nałożyć na wszystkie lub niektóre zakłady przemysłowe, na terenie których znajdują się lub znajdowały się ziemniaki, w których stwierdzono raka ziemniaczanego, lub ziemniaki pochodzące z gruntów zagrożonych, obowiązek oczyszczania z resztek ziemniaków i ziemi wszelkich środków transportowych, którymi przywieziono do tych zakładów ziemniaki, i do zakopywania tych resztek i ziemi do dołów na głębokość co najmniej 75 cm.

4. Woda użyta do płukania ziemniaków, w których stwierdzono raka ziemniaczanego, oraz ziemniaków pochodzących z gruntów zagrożonych może być w zakładach przemysłowych odprowadzana tylko do stawów bez odpływu specjalnie do tego celu przeznaczonych (odstojników).

§ 15. 1. We wszystkich przypadkach, w których obowiązuje odkażenie, powinno ono być dokonane przy pomocy jednoprocetowej formaliny lub innego odpowiedniego środka chemicznego.

2. Prezydium wojewódzkiej rady narodowej (rady narodowej miasta wyłączonego z województwa) określi i poda do publicznej wiadomości środki chemiczne, jakie — oprócz formaliny — należy uznać za odpowiednie do odkażania.

§ 16. 1. Osoby użytkujące grunty, na których rosną ziemniaki, oraz osoby, mające w swym władaniu ziemniaki, obowiązane są zgłaszać do prezydium gromadzkiej rady narodowej (miejskiej, dzielnicowej, rady narodowej osiedla) każdy przypadek wykrycia na tych ziemniakach raka ziemniaczanego lub objawów wzbudzających podejrzenie raka ziemniaczanego. W przypadku wykrycia raka ziemniaczanego lub objawów wzbudzających podejrzenie raka ziemniaczanego na

ziemniakach w czasie ich transportu należy powiadomić o tym prezydium gromadzkiej rady narodowej (miejskiej, dzielnicowej, rady narodowej osiedla) właściwej dla miejsca wyładowania tych ziemniaków.

2. Osoby, wymienione w ust. 1, obowiązane są dokonać zgłoszenia przed upływem 48 godzin od chwili wykrycia raka ziemniaczanego lub objawów wzbudzających podejrzenie raka ziemniaczanego i dostarczyć jednocześnie 1-kilogramową próbkę ziemniaków w szczelnym opakowaniu, podając dokładny adres gospodarstwa oraz nazwisko i imię osoby użytkującej grunt, z którego pochodzi próbka, lub nazwisko osoby przechowującej i adres miejsca przechowania, bądź też imię i nazwisko oraz adres właściciela lub odbiorcy ziemniaków przewożonych.

3. Prezydium rady narodowej, do którego wpłynęło zgłoszenie, powinno przekazać je wraz z próbką ziemniaków do prezydium rady narodowej powołanej do stwierdzenia wystąpienia raka ziemniaczanego.

4. Niezależnie od tego, czy w danej gromadzie, osiedlu lub mieście dokonano zgłoszeń, o których mowa w ust. 1, prezydium gromadzkiej rady narodowej (miejskiej, dzielnicowej, rady narodowej osiedla) powinno zorganizować w okresie wykopków kontrolę stanu zdrowotności ziemniaków mającą na celu wykrycie czynnych ognisk raka ziemniaczanego, i o wynikach lustracji zawiadomić prezydium powiatowej rady narodowej.

§ 17. W celu zbadania, czy nie występuje rak ziemniaczany, oraz przeprowadzenia kontroli wykonania obowiązków wynikających z niniejszego rozporządzenia oraz uchwał i zarządzeń prezydiów wojewódzkich rad narodowych w sprawie zwalczania raka ziemniaczanego — organy służby kwantantanny i ochrony roślin mają prawo:

- 1) wstępu na grunty, na których rosną lub rosły ziemniaki, wstępu do miejsc przechowania i przerobu oraz do środków transportowych, w których znajdują się lub znajdowały się ziemniaki,
- 2) bezpłatnego pobierania próbek ziemniaków w ilości do 1 kg,
- 3) żądania potrzebnych informacji.

§ 18. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Rolnictwa: w z. M. Jagielski